

SENAT DE BELGIQUE**BELGISCHE SENAAT**

SESSION DE 1983-1984

8 MARS 1984

Projet de loi prorogeant les fonctions des magistrats de l'ordre judiciaire au-delà de l'âge fixé pour la mise à la retraite

AMENDEMENT PROPOSE
PAR M. LALLEMAND ET CONSORTS

ART. 12

Remplacer cet article par les dispositions suivantes :

« Par dérogation à l'article 383 du Code judiciaire, et sans préjudice de l'application des dispositions de l'article 392, les magistrats de l'Ordre judiciaire, autres que les magistrats de la Cour de cassation, en fonction à la date d'entrée en vigueur de la présente loi, ne sont mis à la retraite qu'à l'âge de soixante-dix ans, sauf s'ils demandent leur mise à la retraite antérieurement après avoir atteint au moins l'âge de soixante-sept ans.

Toutefois, à la fin de la deuxième année écoulée depuis la date d'entrée en vigueur de la présente loi, cette limite d'âge de soixante-dix ans est abaissée d'un an, et il en sera ainsi, de deux en deux ans, jusqu'à ce que la limite d'âge de soixante-sept ans soit atteinte. »

Justification

L'article 12 du projet de loi limite à un maximum de trois années pour certains et à deux années pour d'autres, la période transitoire au terme de laquelle tous les magistrats, à l'exception des magistrats de la Cour de cassation, seront mis à la retraite à 67 ans.

R. A 12826*Voir :***Documents du Sénat :**

550 (1982-1983) :

Nº 1 : Projet de loi.

Nº 2 : Rapport.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1983-1984

8 MAART 1984

Ontwerp van wet tot verlenging van het ambt van de magistraten van de rechterlijke orde boven de leeftijdsgrens vastgesteld voor de inruststelling

AMENDEMENT
VAN DE HEER LALLEMAND c.s.

ART. 12

Dit artikel te vervangen als volgt :

« In afwijking van artikel 383 van het Gerechtelijk Wetboek en onverminderd de toepassing van artikel 392 worden de magistraten van de rechterlijke orde, de magistraten van het Hof van Cassatie uitgezonderd, die in dienst zijn op de dag van de inwerkingtreding van deze wet, eerst in ruste gesteld op zeventig jaar, tenzij zij vroeger om hun inruststelling verzoeken en ten minste zeventig jaar oud zijn.

Die leeftijdsgrens van zeventig jaar wordt evenwel met een jaar verlaagd aan het einde van het tweede jaar na de inwerkingtreding van deze wet en vervolgens eveneens om de twee jaar, totdat de leeftijdsgrens van zeventig jaar is bereikt. »

Verantwoording

Artikel 12 van het ontwerp van wet beperkt tot een maximum van drie jaar voor sommigen en tot twee jaar voor anderen, de overgangsperiode bij afloop waarvan alle magistraten, die van het Hof van Cassatie uitgezonderd, op 67 jaar in ruste zullen worden gesteld.

R. A 12826*Zie :***Gedr. St. van de Senaat :**

550 (1982-1983) :

Nº 1 : Ontwerp van wet.

Nº 2 : Verslag.

L'amendement ci-dessus — inspiré de l'article 10 des dispositions transitoires du Code judiciaire (article 4 de la loi du 10 octobre 1967) — a pour objet d'étaler sur six années les effets des dispositions transitoires.

Il se fonde sur trois motifs :

a) Un renouvellement trop rapide des magistrats en fonction risque de désorganiser des tribunaux comptant un certain nombre de magistrats de plus de 60 ans, au détriment notamment de la formation de nouveaux magistrats; par ailleurs, une grande partie des magistrats nommés après la libération atteint actuellement l'âge de 65 ans.

Au niveau des cours d'appel et du travail, l'abaissement de l'âge de la retraite aurait pour conséquence, s'il n'était assorti de mesures transitoires raisonnables, qu'à brève échéance un grand nombre de magistrats seraient mis à la retraite. A titre d'exemple, on peut relever que pour les cours d'appel du Royaume, si les mesures transitoires envisagées par le projet étaient retenues, il s'ensuivrait que dans les cinq années à venir, 67 magistrats sur les 209 qui les composent seraient mis à la retraite, dont 48 prématurément.

Une telle situation serait, dans son ensemble, hautement préjudiciable à une bonne administration de la justice.

L'amendement proposé rejette dès lors la position adoptée par le Gouvernement et par le Parlement lors du précédent abaissement de l'âge de la retraite des magistrats en 1967; c'est ainsi que furent alors arrêtées les mesures transitoires que contient le Code judiciaire (Chambre, doc. 59 (1965-1966) n° 49, art. 10, p. 291), dispositions sur lesquelles est calqué le présent amendement.

b) Les premiers magistrats auxquels s'appliquera l'abaissement de la limite d'âge subiront une atteinte à la légitime confiance sans pouvoir parer à ses conséquences; d'autres ne pourront prétendre à une carrière complète pour le calcul de leur pension. Il convient de rappeler par ailleurs que le magistrat émérite reste soumis aux incompatibilités, considérées comme indispensables, qui lui interdisent, en pratique, d'exercer une profession.

c) L'entrée en vigueur échelonnée de la nouvelle limite d'âge est favorable aux intérêts du Trésor.

R. LALLEMAND.
A. VERBIST.
G. REYNNDERS.

Het bovenstaande amendement — dat is ingegeven door artikel 10 van de overgangsbepalingen van het Gerechtelijk Wetboek (artikel 4 van de wet van 10 oktober 1967) — heeft tot doel de werking van de overgangsbepalingen over zes jaar te spreiden.

Het stoeft op drie beweegredenen :

a) Een te plotse vervanging van de magistraten in functie zou de rechtbanken die een aantal magistraten van boven 60 jaar tellen, ontwrichten ten nadele, onder meer, van de vorming van de nieuwe magistraten; een groot aantal magistraten die na de bevrijding werden benoemd, bereiken overigens thans de leeftijd van 65 jaar.

Wat betreft de hoven van beroep en de arbeidshoven, zou de verlaging van de leeftijd voor de inruststelling tot gevolg hebben — als ze niet gepaard ging met redelijke overgangsbepalingen — dat een groot aantal magistraten op vrij korte termijn in ruste gesteld zouden worden. Zo bijvoorbeeld, wat de hoven van beroep van het Koninkrijk betreft, zouden de door het ontwerp van wet overwogen overgangsbepalingen tot gevolg hebben dat binnen vijf jaar 67 magistraten van de 209 die deze hoven tellen, in ruste gesteld zouden worden, waaronder 48 vroegtijdig.

Dergelijke toestand zou, in zijn geheel genomen, beslist schadelijk zijn voor een goede rechtsbedeling.

Het voorgestelde amendement ligt in de lijn van het standpunt dat door de Regering en het Parlement in 1967 werd aangenomen ter gelegenheid van de vorige verlaging van de leeftijd voor de inruststelling van de magistraten; toen werden de overgangsbepalingen van het Gerechtelijk Wetboek op die wijze vastgesteld (Kamer, Gedr. St. 59 (1965-1966) nr. 49, art. 10, blz. 291) : zij dienden als voorbeeld voor het onderhavig amendement.

b) De magistraten op wie de verlaging van de leeftijdsgrond voor het eerst toepasselijk zal zijn, zullen een aantasting van hun gewetigd vertrouwen ondergaan zonder haar gevolgen te kunnen verhelpen; anderen zullen geen volledige loopbaan hebben voor het berekenen van hun pensioen. Bovendien moet eraan herinnerd worden dat de emeritus magistraat onderworpen blijft aan de onmisbaar geachte onverenigbaarheden die hem in de praktijk beletten een ander beroep uit te oefenen.

c) De gespreide inwerkingtreding van de nieuwe leeftijdsgrond komt aan de belangen van de Schatkist ten goede.